

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Gavfrido Principi Achaiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

*VNIVERSIS ARCHIEPISCOPIIS,
& Episcopis, Abbatibus, Prioribus, &
alii Ecclesiistarum Prelatis per Constantino-
politaniū imperium constitutis.*

*Eps. 175.
Super codem.* **I**nconsultilis Domini tunica uni cessit in fortē, ut in ipsius Ecclesia servaretur unitas illibata. Ad conservandum autem in ea mysterium unitatis, unum eidem, beatum Petrum videlicet, Dominus caput institut & magistrum, cui oves Christi, dicente Domino *Pasce oves meas*, sunt sine distinctione commissae, alienis ab ovili dominico reputatis qui Petrum in suis successoribus non agnoscunt esse pastorem. Ab hac unitate Graecorum Ecclesia quondam divertens, & Petri magisterio se subducens, exxit ovile dominicum, post gemmam fodialium evagando, & sic quæ primò fanis affluebat doctrinis, & penè magistra vocari poterat propter tempus, errorum postmodum circumfusa caligine, cœpit plurimum indigere, rursus divini eloquij rudimenta mendicantis. Sanè patre lumine, à quo est omne datum optimum & omne donum perfectum, ipsam misericorditer illustrante, ad Petri magisterium, unitatem & devotionem videlicet Romæ Ecclesie, salubriter est reducta; & cum in novam quodammodo infantiam sit renata, plenis eam lactare volentes uberibus, ad reformationem ipsius opem & operam impendere intimur efficacem. Et licet instantia nostra quotidiana sit omnium Ecclesiistarum sollicitudo continua, tanto tamen ad illam specialius aciem nostræ provisionis extendere volumus quanto plus reformationis officio indigere dinoſcitur post errorem. Vnde quod in absentiâ possumus pér nos ipsos, & quod præsentia alterius, alterius præsentia exequentes, venerabilem fratrem nostrum Pelagium Albanensem Episcopum, virum litteratum, providum, & honestum, quem inter fratres nostros speciali diligimus caritate, à latere nostro Legatum in Constantinopolitanum imperium destinamus, pro certo credentes sic eum via regia incellulum quod non declinabit ad dexteram vel sinistram; eique, de quo plenam fiduciam obtinemus, commisimus vices nostras, ut juxta verbum propheticum evellet & destruat, ædificet & planet quæ secundum Deum evelienda & destruenda, necnon ædificanda viderit & plantanda; plenaria sibi potestate concessa ut absque contradictione cuiuslibet ea quæ pertinent ad legationis officium exequatur. Ipsum ergo Le-

gatum recipiatis benignè ac honestè tractetis: quia cùm nos recipiamur in ipso, in misso notabimus devotionis affectum quem geritis ad mittentem; & ipsius monitis ac mandatis humiliter intendentis, qua inter vos duxerit statuenda, tamquam devotionis filij studeatis reverenter admittere firmiterque servare; ac tales vos erga eum exhibere cureris quod non solum eidem, sed etiam nobis esse possit acceptum; scientes quod cùm ei plenæ legationis officium commiserimus, sententias quas rite protulerit in rebelles, ratas haberi præcipimus & inviolabiliter observari. Datum Signæ 111. Kal. Septembri, pontificatus nostri anno sextodécimo.

*GAVFRIDO PRINCIPI
Achiae.*

*Eps. 176.
Super codem.* **L**icet olim Ecclesia Graeca elongaverit se ab uberioribus matris suæ, à capite membrum & pars à suo toto divertens, quia tamen pér illius misericordiam qui venit drachmant querere perditam, & errantem ovem in deserto mundi hujus propriis humeris reportavit ad caulam, ad devotionem sanctæ Romanae Ecclesie, quæ insitutæ Domino mater est omnium & magistra, salubriter est reducta, sedes apostolica maternos affectus non exuens, ad reformationem ipsius tantò plus impendere nititur opem & operam efficacem quanto plus reformationis officio indiget post errorem. Sanè cùm utilitas, non solum spiritualis, sed etiam temporalis exigeret Legatum à latere nostro in Græciam destinari, nos illum ad partes illas duximus destinandum quem inter fratres nostros speciali diligimus caritate, videlicet venerabilem fratrem nostrum Pelagium Episcopum Albanensem, virum litteratum, providum, & honestum, nobis & fratribus nostris carum admodum & acceptum. Ipsum igitur magnum Ecclesiæ Dei membrum, immo personam nostram in ipso benignè recipias & honestè pertractes; cui nos vices nostras commisimus, ut juxta verbum propheticum evellet & destruat, ædificet & planet quæ secundum Deum evelienda & destruenda, necnon ædificanda cognoverit & plantanda. Ipsi itaque salubribus monitis & mandatis reverenter intendas; de cuius circumspectione provida & providentia circumspecta plenam fiduciam obtinemus quoniam dirigente Domino gressus ejus, sic via regia curabit incedere quod non declinabit ad dexteram vel sinistram. Datum Signæ 11. Kalend.

800 Epistolarum Innocentij III.

Septembbris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

In eundem modum scriptum est Principibus, Comitibus, Baronibus.

H. LANGRAVIO THORINGIAE.

*Epiſt. 107.
Ei iustitiam
promovit.*

Illa te obtentu tuæ devotionis & fidei, quas in arduis sumus rebus experti, caritatis sioceritate diligimus ut non solum pro tuis, verùm etiam pro aliorum negotiis preces tuas parati simus, quantum cum Deo & honestate possumus, exaudire, cùm diligenter ad tuum alpitemus cōmodum & honorem. Sanè quòd à Bambergeni Episcopo pro Ecclesiae devotione pertulisse diceris gravamina & jacturas eò nobis amplius est molestum quòd serviendo Ecclesiā à viro ecclesiastico non gravamen sed præmium nosceris meruisse. Cùm ergo à venerabili fratre nostro Maguntinensi Archiepiscopo apostolicae sedis Legato, qui super absolutione ipsius Episcopi receperat scripta nostra, duxeris appellandum, & eodem appellationi tuæ humiliter defrente, negotium ad nostrum sit delatum examen, iustitiam tuam tibi auctore Deo diligenter curabimus conservare. Tu ergo termino tibi & Episcopo ipso à præfato Archiepiscopo præfigendo tales ad nostram præsentiam dirigas responsalem qui causam tuam agat fideliter & prudenter. De cetero nobilitatem tuam monemus atque hortamur quatenus in nostra & apostolicae sedis devotione firmus & stabilis perseveres; ut negotio quod magnanimittere inchoatum est, & maxima jam ex parte promotum, feliciter consummato, de toleratis laboribus manipulos reportare valeas expectatos. Datum Signia iiii. Non. Septembbris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

C. DECANO SPIRENSI.

*Epiſt. 108.
Reipondet ad
ejus consulta.*

Quòd juxta verbum Apostoli non visideris altum sapere, sed timere, ac tuum cum Propheta cognoscere imperfictum, & tamen confidus de illo qui dans affluenter omnibus, & non improberans, balbutientium linguis facit esse disertas, injunctorum tibi exhortationis officium & fulcepisti humiliter & sollicitè niteris adimplere, tuam nobis commendat prudentialiam, & quòd sis laudabiliter in ipso negotio procelleris, fiduciam tribuit pleniorum. Tuis ergo consultationibus benignius intellectis, de iis qui suscepto crucis signaculo proposuerunt contra hæreticos in Provinciam profici, neendum suum fuerunt

executi propositum, respondemus ut tales ad assumendum itineris Hierosolymitani laborem sedulò inducantur, cùm illum majoris meriti esse constet, ad quod si forsitan induci nequierint, votum prosequi compellantur emisum. De illis verò qui uxoribus reclamantibus volunt suscipere signum crucis, de quibus dubitas an propter hoc eorum debeat propositum impediti, sic duximus respondentem, quòd cùm Rex cœlestis major sit Rege terreno, & constet quòd vocatos ad terreni Regis exercitum uxoribus non impedit contradicatio, liquet quòd ad summi Regis exercitum invitatos & ad illum profici volentes prædicta non debet occasio impediens, cùm per hoc matrimoniale vinculum non solvatur, sed subtrahatur ad tempus coabitatio conjugalis, quod in multis aliis casibus fieri frequenter oportet. Quid autem agendum sit de mulieribus & personis aliis quæ crucis signaculum suscepserunt, & ad prosequendum votum non sunt idoneæ vel potentes, ex generalibus litteris concitatur manifestè, in quibus continetur expressum ut, regularibus personis exceptis, suscipiant quicunque voluerint signum crucis, ita quòd cùm urgens necessitas aut utilitas evidens postularit, votum ipsum de mandato possit apostolico commutari aut redimi vel differri. Quia verò collegatum ab hac luce Dominus evocavit, Abbatem de Sconovia eidem iuxta petitio nem tuam duximus subrogandum, & ut fructuosior valeat existere labor vester, tam tibi quam Abbatii prædicto concedimus ut incendiariis & iis qui manus temerarias in Clericos aut alias personas ecclesiasticas injecerunt, volentibus suscipere signum crucis, satisfactione passis injuriam exhibita competenti, auctoritate nostra liberè absolucionis beneficium impendatis; nisi forsitan aliquorum excessus adeo graves existerent & enormes quòd meritò essent ad sedem apostolicam transmittendi. Datum Signia v. Idus Septembri, pontificatus nostri anno sextodecimo.

DECANO ET CAPITVLO Spirensibus.

Ivlis petrēum desideris &c. usq[ue] com plere. Accepimus sanè quòd Spirensis Ecclesia duo possedebat monasteria in Thuringia, quorum Abbatissis Spirensis Episcopus regalia porrigebat, & imperium abbatiam de Wizkenburch ad se in temporalibus pertinentem in Spirensi dioceſi ob tinebat, de quibus inter ipsum imperium &

*Epiſt. 109.
Approbac q[uo]d
dam comit
rationem.*